

Směrnice o přiměřené minimální mzdě – nová práva na kolektivní vyjednávání

Online setkání cca 80 účastníků

10:00–12:00 (SEČ), čtvrtek 14. prosince 2023

Jan Willem Goudriaan, generální tajemník EPSU zahájil poslední seminář EPSU v tomto roce, Online briefing o směrnici o přiměřené minimální mzdě (AMWD), které se online účastní cca 90 kolegů a kolegyně z dvaceti zemí.

Směrnice se stala evropským zákonem loni v říjnu a členské státy ji musí provést do listopadu 2024. Poskytuje řadu nových práv a povinností týkajících se zákonných a kolektivně sjednaných minimálních mezd.

Zavádí však také důležitá nová práva v oblasti kolektivního vyjednávání a v členských státech, kde je pokrytí kolektivním vyjednáváním nižší než 80 %, budou muset vlády spolupracovat s odbory a zaměstnavateli na přípravě národních akčních plánů na posílení a rozšíření kolektivního vyjednávání.

Směrnice by mohla významně podpořit kolektivní vyjednávání ve veřejných službách, zejména ve střední a východní Evropě.

EKOS se zaměřuje na podporu a koordinaci opatření na vnitrostátní úrovni, aby zajistila, že směrnice bude řádně provedena a uplatňována.

EPSU je součástí delegace EKOS, která se účastní expertní skupiny Evropské komise pro AMWD, která měla podat zprávu v listopadu, a tak on-line setkání je dobrou příležitostí k diskusi o některých otázkách, které vyzvaly na zasedáních expertní skupiny.

- **Ruairi Fitzgerald**, hlavní poradce Evropské konfederace odborových svazů, poskytne přehled směrnice a upozorní na některé klíčové otázky, které vyplynuly z expertní skupiny Evropské komise pro provádění (viz příložená zpráva – bude zaslána po překladu do jednotlivých jazyků).

Ruairi shrnul proces diskuse směrnice o minimální mzdě od roku 2019, kdy se k evropské směrnici a právnímu nástroji k zajištění spravedlivé minimální mzdy zavázala předsedkyně EK Ursula von der Leyen do dnešního dne a budoucí plány..

Směrnice o zaručené minimální mzdě. vstoupila v platnost 19. 10. 2022 a s ní i dvouletá lhůta pro její transpozici do legislativy členských zemí. 1.10.2025 bude první zpravodajství zemí o její realizaci a pak každé dva roky.

Cíl je dosažení úrovně minimální mzdy na 60% mediánu mezd a 50% průměrné mzdy a dále:

- **Adekvátnost statutární min. mzdy**
- **Propagace kolektivního vyjednávání v článku 4**
- **Přístup zaměstnanců k min. mzdě a jejich ochrana**

- **Torsten Müller**, odborník na kolektivní vyjednávání z Evropského odborového institutu ETUI, poskytne informace o směrnici a zejména o národních akčních plánech pro kolektivní vyjednávání, které jsou nezbytné ve všech členských státech, kde je pokrytí nižší než 80 %.

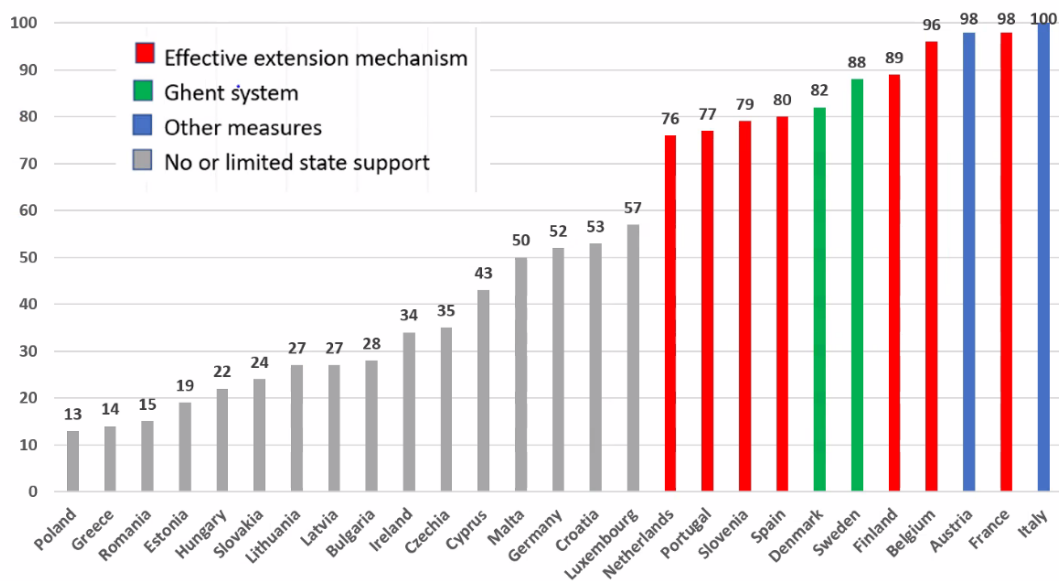
Je zřejmý totální obrat přístupu EU k podpoře spravedlivého odměňování, požadavek na právní nárok na spravedlivou minimální mzdu, a k podpoře kolektivního vyjednávání

Torsten přispěl nápady ohledně potenciálního obsahu národních akčních plánů pro 19 zemí EU, které podmínky 80% pokrytí neplní vč. ČR, kde je kolektivní smlouvou pokryto jen 34% zaměstnanců.

Základem je sektorové vyjednávání.

Collective Bargaining and state support

Preconditions for high CB coverage:

- Sectoral CB
- State support through extension or other mechanisms

EPSU AMWD meeting Müller ETUI

Článek z knihy

The Collective Bargaining Directive in Disguise – How the European Minimum Wage Directive Aims to Strengthen Collective Bargaining

Směrnice o kolektivním vyjednávání v přestrojení – jak má evropská směrnice o minimální mzdě posílit Kolektivní vyjednávání

9781509968725_The EU Directive on Ade

- **Tea Jarc**, konfederální tajemnice EKOS, která je odpovědná za kolektivní vyjednávání, komentovala co EOK dělá pro podporu svých přidružených organizací při provádění směrnice.

Bylo zažádáno EK o schválení projektu monitorujícího implementaci směrnice od ledna příštího roku.

- Dominik Owczarek, IPA dominik.owczarek@isp.org.pl

Informace k aktuálně probíhajícímu projektu k posílení kolektivního vyjednávání v zemích s nižší reprezentací odborů, což jsou zejm. země střední s východní Evropy.

Doba trvání projektu je 1. 11. 2023 – 31.10.2023

Challenges for Organising and Collective Bargaining in Care, Administration and Waste collection sectors in Central Eastern European Countries

Česko a Maďarsko pokrývá partnerský institut ze Slovenska

- Institute of Public Affairs, IPA (Poland) – leader;
- Lithuanian Centre for Social Sciences, LSMC (Lithuania);
- Central European Labour Studies Institute, CELSI (Czechia, Hungary, Slovakia)
- Institute of Philosophy and Sociology, Bulgarian Academy of Sciences, IPS BAS (Bulgaria)
- Centre for Democracy Foundation (Serbia)
- European Federation of Public Service Unions, EPSU (EU-level)
- Federation of Health and Welfare Workers' Unions, FZZPOZIPS (Poland) – AP
- + research experts from remaining five CEE countries (Croatia, Estonia, Latvia, Romania, Slovenia)

CECAW_project_D
Owczarek.pdf

Zapsala: Šárka Vojíková

V Nových Jirnech dne 14. prosince 2023

Další doporučení a závěry Rady EU k podpoře sociálního dialogu

[Council takes action to strengthen social dialogue in the EU - Employment, Social Affairs & Inclusion - European Commission \(europa.eu\)](#)

[Rada přijala směrnici EU o přiměřených minimálních mzdách - Consilium \(europa.eu\)](#)

Minimální mzdy a stanovování mezd prostřednictvím kolektivního vyjednávání představují významné nástroje k zajištění toho, aby všichni zaměstnanci pracovali za mzdy, které jim umožní důstojnou životní úroveň.

Marian Jurečka, místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí České republiky (© foto Vláda ČR)

Směrnice stanoví postupy, jejichž cílem je zajistit přiměřenou úroveň zákonných minimálních mezd, podpořit kolektivní vyjednávání o stanovování mezd a zlepšit účinný přístup pracovníků, kteří na to mají nárok, k ochraně formou minimální mzdy na základě vnitrostátního práva.

- Přiměřenost zákonných minimálních mezd: Od členských států, které minimální mzdy uplatňují, se požaduje, aby zavedly procesní rámec pro stanovení a aktualizaci těchto minimálních mezd na základě souboru jasných kritérií. Aktualizace zákonných minimálních mezd se budou provádět nejméně každé dva roky (nebo nejméně každé čtyři roky v případě zemí, které používají mechanismus automatické indexace). Směrnice však nepředepisuje konkrétní výši minimální mzdy, které musí členské státy dosáhnout.
- Podpora kolektivního vyjednávání o stanovování mezd: Jedním z cílů směrnice je zvýšit počet pracovníků, na něž se kolektivní vyjednávání o stanovování mezd vztahuje. K dosažení tohoto cíle by členské státy měly podporovat kapacitu sociálních partnerů zapojit se do kolektivního vyjednávání. Například pokud míra rozšíření kolektivního vyjednávání nedosahuje prahové hodnoty 80 %, členský stát by měl vypracovat akční plán na podporu kolektivního vyjednávání. Ten by měl stanovit jasný harmonogram a konkrétní opatření k postupnému zvyšování míry rozšíření kolektivního vyjednávání.
- Účinný přístup k ochraně formou minimální mzdy: Směrnice stanoví, že členské státy přijmou opatření ke zlepšení účinného přístupu pracovníků k ochraně formou zákonné minimální mzdy. Tato opatření zahrnují kontroly prováděné inspektoráty práce, snadno dostupné informace o ochraně formou minimální mzdy a rozvoj schopnosti donucovacích orgánů rozhodně zakročit proti zaměstnavatelům, kteří nedodrží předpisy.